

Ortak Pazar Tuzağı

ERGİN GÜNCE

GİRİŞ

Ortak Pazar Anlaşması, «altılar» denilen, Fransa, BatıAlmanya, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg arasında 25 Mart 1957 tarihinde ROMA'da imzalandı. II. Dünya Savaşının bitişinden 12 yıl sonra imzalanmış olması, bu ortaklığın savaşın sonuçlarından biri olduğu gerçeğini değiştirmez. Savaşla Ortak Pazar arasındaki ilişkiyi bilmiyenler, emperyalizmin bu yeni tuzağını da baştan yanlış değerlendireceklerdir.

II. Dünya Savaşı Avrupalı sömürgecilerden çoğuna önemli darbe indirdi. İngiltere hariç emperyalist Avrupa, sömürgelerinden kısmen ya da tamamen çekilmek zorunda kaldı. Gene bu savaşta «altılırsın hepsi «düşman çizmesi altında çiğnenmiş» oldular. Birbirlerini çiğnediler, başkalarını yardıma çağırarak birbirlerini çiğnettiler.

Ancak, bir büyük savaşta yakılıp yıkılmakla, çiğnenmekle kalsalar Ortak Pazarı kurmayabilirdi. Nitekim, I. Dünya Savaşından da ezik bir kara Avrupası çıkmıştı. Fakat böyle bir Pazar kurulmamıştı. Öyleyse ana sorun savaşın yıkıntısı değildir. Ana sorun savaşın sömürgeleri alıp götürmesidir. Çünkü I Dünya Savaşı sömürgeleri «altılırsın» bir kısmından almış, ötekilere vermişti. Son savaş ise altılırsın tümüne sömürge kaybettirdi.

Avrupa, yeni sömürgeler elde edecek bir duruma geçmek zorunda ve halinde yıllar geçirdi. Dünya değişmişti, sömürgelerin bir kısmı (mesela Hollandanın sömürgesi Endonezya, Fransanın sömürgesi Çin Hindi ülkeleri, Almanyanın Afrika'daki sömürgeleri, Belçika'nın Kongo'su, İtalya'nın Habeşistan'ı ve Libya'sı) şu yada bu ölçülerde bağımsızlıklarını elde etmişlerdi. Bunları bir daha elde etmek hayaliyle oyalanmak yerine kıta Avrupasının bu emperyalist ülkeleri yeni bir sömürge mekanizması kurma denemesine giriştiler. İşte Ortak Pazar bu denemenin örgütlenmesidir.

ORTAK PAZARIN DAYANDIĞI TEORİ

Ortak Pazar, ekonomi biliminin kuruluşundan beri varolan iki temel fikre dayanır. Bunlardan ikisi de verimlilikle (prodüktiviteyle) ilgilidir. Birinci fikir verimliliğin işbölümüyle ilişkisini anlatır. Adam Smith'in 1776 yılında yayınlanan Milletlerin Zenginliği adlı ünlü kitabı bir işletme içinde iş bölümünün verimliliği arttırdığını çeşitli örneklerle anlatmaktaydı. Bir işletme için doğru olan «iş bölümü verimliliği artırır.» ilkesi bir millî ekonomi için de, uluslararası ekonomi için de doğrudur. Adam Smith böyle düşünüyor. Eğer her ülke mutlak bir üstünlük sahibi olduğu alanda uzmanlaşmak yolunu tutar ve böylece

bir uluslararası iş bölümü kurulursa bundan hem kendisi hem de onunla alış-verişte bulunan diğer ülkeler kârlı çıkacaklardı.

Adam Smith'in ikinci temel fikri, iş bölümünün piyasanın genişliğine bağlı olduğunu belirtmektedir. Piyasa ne kadar genişse iş bölümü o kadar kolay gerçekleşir. İş bölümü geliştikçe de verimlilik artar. Üretim güçleri gelişmiş olur, millî gelir artar. Bir ülkenin zenginliği komşusunu da zengin eder. Böylece iş bölümü ülkeler arası ticareti, ülkeler arası ticaret de piyasayı genişleteceği için hem mili- hem de milletlerarası planda bir kalkınma spirali başlar. Eğer devlet, kaba müdahaleleri, gümrük duvarlarıyla sistemi kösteklemese bütün uluslar zengin (bugünkü ekonomi diliyle «kalkınmış») olurlar.

Adam Smith'in bu düşünceleri uzun yıllar aksiyomlar olarak kabul edilmiştir. Oysa son 200 yılın iktisat tarihi bu aksiyomları yıkacak olaylarla dolu. Bir kere bazı devletler serbest ticaret tarafından yıkılıp gitmiş, sadece nisbî olarak değil mutlak olarak da yoksullaşmalardır. Hindistan ve Osmanlı İmparatorlukları bunun en güzel örnekleridir. Hindistan'ın İngiltere tarafından ne hale getirildiğini uzun uzun anlatmayı gerekli görmüyoruz. Osmanlı İmparatorluğuna Adam Smith'in ettiği oyunu, konumuzun tarihi köklerini araştırırken ele alacağız.

Adam Smith bir çeşit geometri kurdu. Aksiyomlarını kabul etmekle sonuçlarını kabul etmeğe hükümlü olursunuz. Bu geometriyi David Ricardo daha da «inceltilti». Yalnız mutlak üstünlüğün değil nisbi üstünlüğün de uluslararası uzmanlaşmada «kalkınma spirali» yaratacağını «ispatladı». Buna göre bir ülke hem tarımda hem de sanayide diğer bir ülkeden daha üstün durumda olabilir. Örneğin, bugünkü Batı Almanya bugünkü Türkiye'den tarım alanında da üstün, sanayi alanında da üstündür. Böyle bir durumda uzmanlaşma nasıl olacak? Ricardo'ya göre, her ülkeyi kendisiyle kıyaslıyacağız, eğer Almanya kaynaklarının tümünü sanayiye ayırdığında tarım üretiminin 3 mislini, Türkiye bütün kaynaklarını tarıma ayırdığında sanayi üretimini 2 mislini elde edebiliyorsa bu takdirde Almanya yalnız sanayide, Türkiye yalnız tarımda üretim yapmalıdır. D. Ricardo, basit aritmetik hesaplarla bunu «ispatlamıştır.»

David Ricardo Siyasal Ekonominin ve Vergiciliğin İlkeleri adlı kitabını 1817 yılında yayınladı. Kitabında Portekiz ve İngiltere örneklerini kullanır. Birinci ülkeyi tarımda, ikinci ülkeyi sanayide uzmanlaştırır. Modele, göre her iki ülkede kalkınacaktı. Bugün, üstelik sömürgeci olmağa devam ettiği halde Portekiz az gelişmiş ülke sayılmaktadır. Smith-Ricardo reçetesi Avrupalı bazı ülkelere bile iyi gelmemiştir.

Ortak Pazarın erdemlerine inananlara sorarsanız sorun bizim koyduğumuz kadar açık ve «basit» değildir. Bize kalırsa suyu bulandırmak ve Ortak Pazarın teknik sorunlarını sıralayarak-özünüyle ilgili sorunları gölgelemeğe çalışmak zararlı bir tutumdur. Gerçekten de Ortak Pazarın, bu konuda görüşmelere katılan bazı uzman ve diplomatlarımızın içinden çıkamadıkları teknik ayrıntıları vardır. Ancak, bunlarla oylanmak, «ağaçları sayarken ormanın farkına varmama» yanılmasına düşmekten farksızdır. Aslında bu gibi uzman ve diplomatlarımız, belki de, işin özünü kavramağa yanaşmadıkları için konunun teknik ayrıntılarında karanlık kalıyorlar.

KONUNUN TARİHSEL KÖKLERİ

Tarihin önemi günümüzü de içine almasındandır. Bir başka deyimle tarih daima «aktüel» bir sorunla ilgili olduğu yanıyla ve ilgili olduğu kadarıyla önemlidir.

Madem ki bir Osmanlı imparatorluğu batmıştır o halde bu batışın tarihi günümüz açısından da önemlidir. Çünkü batanın yerine sağlam bir yapı konulabilmiş değildir.

Osmanlı düzeni, yalnız, çağdışı bir yapıda direndiği için batmış değildir. «Çşğdaş olmayı, batılı olmayı» tersinden anlayan, çeki düzen vermekle devrimi karıştıran Tanzimatçı kafa yüzünden batmıştır.

1839 yılında Tazminat Fermanı okundu. Bunu her kitap yazar. Her kitabın yazmadığı, bundan daha önce, 1838 yılında imzalanan Türk-İngiliz Ticaret Anlaşmasıyla bir «ortak pazara» kâtıldığımızdır. Tıpkı Lozan Anlaşmasında kapitülasyonların kaldırıldığını her kitabın yazması, fakat gümrük istiklâline kavuşmadığımızı pek az kitabın yazması gibi...

1838 Anlaşması Osmanlı iç ticaretini İngilizlere açıyordu. Osmanlı dış ticareti İngilizlerin Türkiye'yi bir pazar halinde sonuna kadar sömürmesine imkân verecek biçimde düzenleniyordu. (Bu Anlaşma konusunda bilgi için, Erdoğan Başar'ın Sosyal Adalet, yıl 1964 sayı 9 içindeki «Feodal Bir İmparatorluktan Bir Yarı Sömürge Haline Geçiş Süreci» adlı yazısına ve o yazının sonundaki kaynaklara başvurulabilir.)

Bu Anlaşma sonunda yerli zanaatlar, İngiliz sanayinin yüksek verimliliği ve düşük fiyatları karşısında kaldı ve çöktü.

Bu anlaşma en az kapitülasyonlar kadar önemlidir. Kapitülasyonlar bugünkü ikili anlaşmalara benzer, 1838 anlaşması ise Ortak Pazara girişimizi andırıyor.

TÜRKİYE ORTAK PAZARA GİRMESİN Mİ?

Türkiye Ortak Pazara girmezse kendisine yeni pazarlar bulmak zorundadır. Türkiye Ortak Pazara girmediği takdirde, hiç değilse kısa dönemde, zarar eder. Ortak Pazara girilmesi görüşünü savunanlar da zaten bu noktaya parmak basıyorlar. «Üzümümüzü, pamuğumuzu, incirimizi, fıındığımızı, portakalımızı kime satacağız, tütünümüzü, salyongozlarımızı, derilerimizi satamazsak ne yaparız?» diyorlar. Bu, ihracatçının endişesidir. Fakat asıl sorun mal ihracatı noktasında toplanmıyor. Asıl sorun el emeği (iş gücü) ihracıdır ki geçen yıl Türkiye'ye 140 milyon dolar dolaylarında döviz sağlamıştır. Bu miktar klasik ihrac mallarımızdan sağlanan dövizlerin yarısı kadardır. Üstelik el emeği ihracı ülkemizin her gün biraz daha ciddileşen «istihdam» sorununu hafifletiyor.

Bilindiği gibi bugün Ortak Pazara bir çeşit aday üyeyiz. Bu bile bize bir takım çıkarlar sağlıyor. Konuya kısa devreli tüccar kafasıyla bakacak olursak Ortak Pazara girmemekle zararlı çıkarız.

Ancak, Ortak Pazara girmekle de zararlı çıkarız. İşte zaten Ortak Pazarın bir tuzak olması da bu noktadan ileri geliyor. Türkiye bugünkü kalkınma hızı ve yönelişiyle önümüzdeki 30 yıl içinde bir sanayi ülkesi olamaz. Montaj sanayiinin sahte bir sanayi olduğu, bir çeşit ithalat olduğu gözönüne alınırsa

yıllık sanayi kalkınma hızının yüzde 2 oranını aşmadığı, yüzde 7 olarak propagandası yapılan kalkınma hızının sanayileşmeyle ilgisi olmayan inşaat ve hizmetler sektöründeki şişkinliklerden ileri geldiği bilinmektedir. Olsa olsa tarıma dayalı sanayi dallarında (hafif sanayi) bir gelişim gösterebilir ve Ortak Pazara yiyecek ve içecek maddeleri satabilecek bir sanayi kurarız.

Adam Smith ve Davit Ricardo reçetelerine göre, hafif sanayide uzmanlaşmış oluruz. Bu ise Türkiye'nin sorunlarını çözecek sağlam bir sanayi toplumu kurmak demek değildir.

Gerek ham maddelerin, gerekse hafif sanayi ürünlerinin fiyatlarıyla ağır sanayi ürünlerinin fiyatlarını karşılaştıran ve iktisatçıların «fiyat makası» adını verdikleri bir gösterge vardır. Birinci guruba giren malların fiyatları 1952-1968 döneminde % 30 düşmüş, buna karşılık ağır sanayi ürünleri fiyatları, aynı dönem içinde, % 15 artmıştır. Başa bir deyimle «fiyat makasının» ağız gittikçe açılmaktadır. Bu eğilimin ileride de böyle devam etmemesi için sebep yoktur. Bundan çıkacak pratik sonuç ise açıktır: Türkiye aynı miktar döviz sağlamak için her yıl ihracatını % 2 civarında arttırmak zorundadır. Bir dik-törtgen hiperbol üzerinde bulunmaktayız. Bir de ticaret bilançosu açığını kapamak zorluğumuz vardır (yılda ortalama 250 milyon dolarlık bir açık). Bu açığın kapatılması da, iç üretim seviyemizi ve ihracatımızı kolayca arttı-rabildiğimizi varsaysak bile, gene fiyat makasına takılacaktır.

Çözüm, millet olarak tüketim seviyemizi asgariye indirmek, ağır sanayiye kurmaktır. Günlük dilde «kemerleri sıkma» politikası olarak adı geçen du-rumu kabullenmek zorundayız. Ancak, milleti kemer sıkmağa razı edebilmek, herşeyden önce «zahmetin adil dağılımı» şartlarını zorunlu kılar. Bazıları en lüks hayat şartlarını yaşarken, diğerleri kemerleri sıkmaz.

ORTAK PAZARA GİRMEMİZDEN KÂRLI ÇIKAN YOK MU?

Ortak Pazara girmemizde mutlak olarak kârlı çıkacak bir sınıf vardır. Bunlar araçlar, satıcılar ve reklâmcılardır. Bir kelimeyle «işbirlikçi burjuva-zi» bu işten kârlı çıkacaktır. Şimdi ana sorun bu sınıfın çıkarlarıyla, bu sınıfın dışında kalan insanların çıkarları arasında bir tercih yapmakta topluyor. Türkiye'nin bütün gümrük duvarlarını kaldırması, hata sevap bütün fabrika-ların kapatılması gibi çok ters bir durumdan bile kârlı çıkacak insanlar bu-lunduğunu unutmayalım. Konu, bu insanların kârlılığını millî politika olarak sunmamak sorusudur. Bu ise ülke çapında bir genel politika, bir devrim soru-nudur. Karar mekanizmasından bu sınıfı uzaklaştırmak sorusudur.

Sonuç olarak şunu belirtmeliyiz ki, Ortak Pazar sorunu bugünkü düze-nin ve bugünkü emperyalizmin elbirliğiyle yarattıkları ve her iki şıkkı da Türkiye'deki halk çoğunluğunun aleyhine olan bir sorundur. Kurtuluş yolu, bu sorunu çözmek değil ortadan kaldırmaktır. Bunun tek şartı ise ağır sa-nayi kurmakta çıkarı olan sınıfların karar mekanizmasına gelmesine imkan verecek politik yollar araştırmaktır.

Önemli olan halkın hayatını ve hayat felsefesini doğru biçimde kavrayan araştırmalarla ona önderlik etmeğe layik olmanın yollarını bulmaktır. Bu-gün, birçok genç devrimci bu noktaya gelmiştir. Ortak Pazar sorununun da, daha yüzlerce sorununda kökü bu noktadan ileriye doğru hareket çevikliğine bağlı bulunmaktadır.

Görüşler

Bundan böyle bu sütunlarda üyelerimizin hepimizi ilgilendireceğini umduğumuz görüşlerini bulacaksınız. Amacımız bize çelen mektuplar arasında ilginç olanlarını size duyurmak olduğu gibi, elektrik mühendislerinin fikirlerini ve ortak sorunlarını dile getirebilecekleri ve tartışabilecekleri bir ortamın yaratılmasıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'na

16. Genel Kurul Elektrik Mühendisleri topluluğunun olağanüstü devrimci aşamaya ulaşmasıyla sonuçlandı. Hemen ardından diğer kardeş odaların bir biri ardı sıra aynı çizgiye ulaşmaları ise yıllardır bu günlerin özlemini çeken geniş bir mühendis kitlesine yeni atılımlar için güç kazandırdı.

Genel Kurul çalışmalarının, Oda yönetimine bugüne dek hakim tutucu kanatla, İlerici fikirlerle sahip kanadın mücadelesine sahne olacağı çok önceden bilinmekteydi, bilinmeyen hangi kanadın galip geleceği idi. Bu arada şunu da kaydetmek zorunlu varki eski yöneticilerin tutumları, her hali ile çağ dışı-dar görüş ve düşünüşe sahip olduklarını, bu kafa yapısındaki yöneticilerin - bir istisnası - ile 16. Genel Kurulda bir varlık gösteremeyeceklerini çok önceden işaret etmekteydi. Kısaca, toplumsal gelişmelerin sırt çevirmiş, siyasi, ekonomik, askeri bağimliliğin cenderesinde bir türlü kalkınma yoluna girememiş bir ulusun teknik adamları olduklarını unutmuş yöneticilere yol göründüğünü Genel Kurul öncesi görmemek için kör olmak gerekirdi.

Eski yönetim kurulu üyelerinin kişiliklerine saygı ve sevgimiz vardır. Bizim burada değinmek istediğimiz konular kişisel davranışların üzerinde ve fikri plândadır. Elbette bu kişiler kendi görüş açılarından topluluğa yararlı olmayı amaç edinmiş olabilir, ancak izledikleri yol onları tarihi gelişmeye ters düşürebilir. Tamamı yüksek öğrenim yapmış seçkin ve etkili potansiyele sahip bir topluluğun tek örgütünü yönetmek için salt iyi niyet yeterli olamaz. İyi niyet mutlaka çağdaş sosyal görüşlere ve gelişmelere paralel yöntemler ve uygulamalarla desteklenmelidir. Gelecekte yapılması gerekli atılımların sağlam temele oturtulabilmesi öncelikle geçmişin objektif eleştirisinin yapılması ve aksaklıkların tam olarak ortaya çıkarılmasıyla mümkündür. Eski yöneticileri eleştirmenin bir kişisel çekişme olmadığı kanısındayız.

Türk mühendisleri sanayi devrimini çok önceden yapmış, gelişmiş ülkelerin sömürü pazarı olan yurdumuzu ve ezilen halkımızı bir an önce bu durumdan kurtarmak ve çağdaş olgulara paralel bir yaşantıya kavuşturmak yolunda üzerlerine düşen ağır sorumlulukları gerçek çehresiyle kabullenmek zorundadır. Teknik elemanların özellikle mühendislerin ulusal kaynakların kullanılmasındaki etkili yerini çok önceden gören ve şu sırada ortak pazar ihaneti içinde olan siyasi güçler bu kitleyi ulusal sorunlar üzerine eğilmekten, bir varlık olmaktan alıkoymayı ustalıklı başarmışlardır. Bir yömiyeli personel kararname, bir Mühendis Odaları kanunu, bu düşüncemizi doğrulamaktadır.

Artık anlaşılmıştır ki ulusal plânda sorunları ele alacak, milli sanayi için savaştıkları teknik adamının bir çalışma güvenliği, bir sendikal hakkı, bir dayanağı yoktur. Bu yolda nice değerli meslekdaşımız kıyıma uğramış, kahredilmişlerdir. Ama bu süreç bir 16. Genel Kurul yaratmış, güne kadar koyu bir karanlığın içinde yerinde sayan teknik adamlar giderek diğer devrimci güçlerle birlikte tüm ulusu aydınlatacak ışığı yakmıştır.

Ulusumuzun mutlu yarınlarına ulaşması yolunda teknik adamlarımızı destekleyen konu yukarıda da değindiğimiz ÇALIŞMA GÜVENLİĞİ'dir. Bu güvenlikten yoksun kişilerin ilk eylemde kıyıma uğramaları olağandır. Bu nedenle, 16. Genel Kurul ÇALIŞMA GÜVENLİĞİ'ni sağlayacak tek yol olan SENDİKALAŞMA konusunda yeni seçilen saygıdeğer Yönetim Kuruluna DESTEK direktifi vermiştir. Kamu yararına eylem için öncelikle çalışma güvenliği gerektiği, aksine bir tutumun yani sendikasız dağıntı çalışmalarının birçok değerli kişilerin etkili olmadan kıyılması sonucunu doğuracağına şüphe yoktur. 16. Genel Kurulun ilerdeki büyük zaferlerin müjdecisi olduğunu bir kez daha belirtmek mutluluğu içindeyiz.

Sait Sun

Elektrik Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu'na

31 mart 1970 tarihinde elime geçen, Odamızın Şubat 1970 Elektrik Mühendisleri Meclisindeki Yönetim Kurulu'nun «Aramızda» başlıklı açıklamasını dikkatle okudum :

1) Manifesto edası taşıyan açıklamada sık sık kullanılan «devrimci», «tüm devrimci» ve «devrimci çaba» gibi ifadelerden Atatürk devrimlerinin mi, yoksa başka bir devrimin mi kasdedildiğinin kesinlikle belirtilmesini,

2) Ast Tiyatrosu grevine, Elektrik Mühendisleri Odasını «devrimcilerle beraberiz» sloganı altında hangi yetki ile soktuğunuzun bildirilmesini,

3) Onaltı yıldır Oda'ya sağ ve sol hiçbir politika sokulmadığı halde meslek Odamızın «DEVRİMCİ POLİTİKA» ya itilmesinin kuruluş kanunumuz ve yönetmeliklerimiz muvacehesinde izahını ve suallerimin tarafıma yazılı olarak cevaplandırmasını önemle ve acilen rica ederim.

M. Nad Tuncer

Sayın Naci Tuncer,

Yönetim Kurulumuz 1 Nisan 1970 tarihli mektubunuzu büyük bir dikkat ve ilgi ile incelemiş bulunuyor. Mektubunuzda dile getirdiğiniz soruların bazı başka üyelerimizde de uyanmış olabileceğini düşündüğümüz içindir ki, bu cevabımızı mektubunuzla birlikte dergimizde de yayınlamaya karar verdik.

1 — «Aramızda» yazısı Yönetim Kurulumuzun bu yıl neler yapmak istediğini açıklaması bakımından elbette ki bir bildirge niteliği taşıyordu ve öyle olması gerekirdi. Ancak sizin "bildirge sözcüğü yerine İtalyanca bir kelime kullanmış olmanızı yadırgadık. Olsa olsa bu birtakım malûm çağrışımlar yaratmak istediğiniz için olsa gerek.

2 — Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve toplumsal çıkmazı azıcık incelemiş olan bir kimsenin devrim sözcüğü üzerinde bir takım kısır polemiklere girmek istememesi gerekir.

Biz, Atatürk Devrimini «yüzeyle kalan, hal-kın benimsemediği şekilci bazı üst yapı değişiklikleri» olarak tanımlıyoruz.

Bu nedenledir ki, Atatürk devriminin, bitmek şöyle dursun, daha başlamadan, şu veya bu şekilde Türkiye'deki egemen sınıflar tarafından yozlaştırıldığı kanısındayız. Bu konuda özellikle 27 Mayıs 1960 dan sonra kavuştuğumuz özgürlük ortamının bize kazandırdığı birçok kitap vardır.

3 — 6235 - 7303 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 2. maddesinin b fıkrası, odaların görev ve faaliyetlerini şöyle tanımlar :

Madde 2/b «Ammenin ve memleketin menfaatleri, meslekin İnkışafı, meslek mensuplarının hak ve selâhiyetleri bakımından lüzumlu gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak».

Bu açık ve kesin ifade dikkatle okunursa görülür ki, odalar, kamunun ve ülkenin çıkarları bakımından lüzumlu görülen bütün çalışmalarda bulunmaya yetkilidirler, hatta görevlidirler. Kaldı ki, Türkiye'de mühendisler, bütün geri bırakılmış ülkelerde olduğu gibi, bir aydın zümre olarak yurt sorunlarına sahip çıkmaya ve bunlara çözüm getirmeye mecburdurlar.

Saygılarımızla
Yönetim Kurulu

ÇANKIRI BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Belediyemiz Elektrik - Su ve İşletmeleri Müdürlüğünde vazife görmek üzere 7 - 8 dereceden bir elektrik mühendisine acilen ihtiyaç vardır. 10195 sayılı kararname ve iş kanununun her türlü amir hükümleri yerine getirilecektir. İsteklilerin Çankir Belediye' sine başvurmaları rica olunur.